

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Утицај нове законске регулативе у области контроле државне помоћи на доделу средстава подстицаја од стране ЈЛС

Ирена Марковић, контролор
Комисија за контролу државне помоћи

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Приказ одредби које се тичу подстицаја које ЈЛС додељује, а садржане су:

- **Закону о контроли државне помоћи (“Службени гласник РС”, број 73/19)**
- **Уредби о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (де минимис помоћи)(„Службени гласник РС“, број 23/21)**
- **Уредби о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 23/21)**

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Закон о контроли државне помоћи

- доноси новине у погледу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћ)
- нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније
- не пријављује се Комисији за контролу државне помоћи, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац *de minimis* помоћи, који обавештава Комисију о додељеној *de minimis* помоћи
- Одлука о оправданости треба да садржи правни основ за доношење (на пример основ по којем се расписује јавни позив, као и члан 8. Закона о контроли државне помоћи и уредбу којом се уређује ова помоћ, поред тога мора садржати и разлоге због којих се доноси на пример опис стања привреде)

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Уредба о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (де минимис помоћи)

- Одлуку доноси давалац државне помоћи, примена уредбе је на све секторе привреде
- Не примењује се на подстицање извоза и давање предности домаћим производима
- Основни лимит је 23.000.000 динара по кориснику у било којем сектору сем у друмског превоза где је лимит 11.500.000, док је за пружање услуга од општег економског интереса до 57.500.000,00 динара
- Де minimis помоћ се сматра додељеном у тренутку када је учесник на тржишту стекао законско право на примање помоћи, независно од датума исплате де minimis помоћи учеснику на тржишту
- Дефинисан је моменат повезаности учесника на тржишту

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Уредба о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (де минимис помоћи)

- Критеријум транспарентности испуњава, као инструмент доделе државне помоћи, субвенција и субвенционисана каматна стопа на кредите;
- De minimis помоћ може да се кумулира са другим врстама државне помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове или државном помоћи за исту меру ризичног финансирања, само до висине (интензитета) државне помоћи која представља горњу границу до које се може доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима о контроли државне помоћи.
- Обавезе даваоца државне помоћи и корисника су остале исте

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Уредба о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи

- Односи се на унапређење економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији
- Дефинише регионалну државну помоћ за улагање, као и помоћ за смањење текућих издатака одређеног учесника на тржишту који обавља делатност у ретко или врло ретко насељеним подручјима
- Не примењују се на учеснике на тржишту у тешкоћама, који послују у делатности челика, угља и синт. влакана али и на активности које су условљене извозом, давањем предности домаћим производима или ограничавањем на коришћење домаћих производа, услов да корисник пре доделе средстава има седиште на територији РС и др.
- Критеријум транспарентности испуњавају инструменти субвенција и субвенционисана каматна стопа на кредите

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Уредба о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи

- Регионална државна помоћ за улагање има ефекат подстицаја ако је захтев за доделу државне помоћи поднет даваоцу пре почетка радова на пројекту. Захтев из става 2. овог члана нарочито садржи: 1) назив и величину учесника на тржишту; 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта; 3) локацију пројекта; 4) преглед трошкова пројекта; 5) инструмент и износ државне помоћи
- Регионална државна помоћ је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако се додељује учеснику на тржишту који се не налази у поступку повраћаја државне или *de minimis* помоћи, као и учесницима на тржишту који нису били у тешкоћама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14) на дан 31. децембра 2019. године

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

Потребно је унето измене у постојећи ПЛЕР које се, између осталог тичу:

- Ограничења у додели средстава тј. искључивање од доделе корисника који су престали са обављањем исте или сличне делатност на територији Републике Србије у периоду од две године пре подношења захтева за регионалну државну помоћ за улагање или планира да престане са обављањем такве делатности у року од највише две године након завршетка почетног улагања
- Јасног дефинисања да се почетна инвестициона улагања (материјална и нематеријална имовина, улагање у земљиште, зграде, постројења, машине, патенте, лиценце и сл.) у вези са: 1) оснивањем новог правног лица; 2) проширењем постојећег капацитета; 3) диверсификацијом постојећег производног програма у нове производе и 4) битним променама у целокупном производном процесу постојећег правног лица. Под почетним улагањем се подразумева и стицање имовине лица које је престало или би престало са радом да га није купио улагач који није повезан са продавцем (преузимање), с тим да се стицање удела у привредном друштву не сматра се почетним улагањем

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

- Обавезе да се бесповратна средства исказују у бруто износу тј. износу пре одбитка пореза и других накнада, док у другим случајевима износ државне помоћи ће бити приказати у облику бесповратних средстава, тј. у њиховој (бруто) новчаној противвредности. Износ државне помоћи која се не додељује у облику бесповратног средства, једнак је бруто новчаној противвредности бесповратног средства.

- Исказивања испуњности критеријума транспарентности које испуњавају следећи инструменти (облици) доделе државне помоћи:
 - 1) субвенција и субвенционисана каматна стопа на кредите;
 - 2) кредит ако је бруто новчана противвредност израчуната на основу референтне каматне стопе која је важећа у тренутку доделе државне помоћи;
 - 3) гаранција ако је обрачуната у облику бруто новчане противвредности субвенције;
 - 4) пореска олакшица ако је предвиђена горња вредност која обезбеђује да се не премаши дозвољена висина (интензитет) државне помоћи;
 - 5) други инструменти у складу са законом

- Обавезе да уколико се исплата средства буде вршила у више рата оправдани трошкови ће бити дисконтовани на њихову вредност у тренутку доделе и то са дисконтнуом стопом која важи у тренутку доделе

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

- Обавезе да давалац држане помоћи доказује оправданост трошкова путем исправа које морају да садрже јасне, конкретне и ажуриране податке добијене од корисника државне помоћи (на пример пословни план корисника)
- Обавезе корисника средстава да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова улагања из сопствених средстава или из других извора који не садрже било који облик јавне помоћи
- Обавезе да инвестиција и новоотворена радна места повезана са овом инвестицијом морају опстати у истом подручју најмање пет година за велике привредне субјекте, а у случају малих и средњих привредних субјеката три године након завршетка пројекта, с тим да је дозвољена замена постројења или опреме ако је застарела или се покварила у оквиру тог периода;

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

- Калкулације интензитета државне помоћи у односу на оправдане трошкове при чему су интензитети остали у истим размерама као раније тј. како је приказано у табели, с тим да ЈЛС мора да опише свој положај у смислу степена развијености локалних самоуправа - Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и ЈЛС за 2014. годину („Службени гласник РС“, бр. 104/2014)
- Оправданих трошкова (улагања у материјалну и нематеријалну имовину, трошкови зарада), с тим да ОТ улагања великог привредног субјекта у циљу битне промене у производном процесу морају бити већи од трошкова амортизације у претходне три фискалне године за имовину која је повезана са делатношћу која се модернизује. Оправдани трошкови улагања у циљу диверсификације производног програма морају бити најмање 200% већи од од књиговодствене вредности имовине која се поново користи, а која се књижи у фискалној години пре почетка радова.

Величина привредног субјекта	Основни %	Додатни %
Велики	50	
Средњи	50	10
Мали/микро/предузетниц и	50	20

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

■ Дефинисања оправданих трошкова у случају:

- у којем мало привредно друштво преузима члан породице првобитног власника или запослени неће се сматрати да је имовину купило повезано лице и трошак те куповине представља оправдани трошак

-у случају када је за стицање имовине циљног друштва државна помоћ већ дата купцу пре куповине имовине, трошкови те имовине се одузимају од оправданих трошкова повезаних са преузимањем циљног друштва

-у случају стицања имовине преузимањем, оправдани трошкови улагања, сим трошкова куповине имовине могу бити и трошкови додатног улагања

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

▪ Доказивања ефекте постицаја државне помоћи који има државна помоћ за коју је захтев за доделу средстава поднет пре почетка радова на инвестиционом пројекту

Захтев за доделу средстав садржи:

- 1) назив и величину учесника на тржишту;
- 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта;
- 3) локацију пројекта;
- 4) преглед трошкова пројекта;
- 5) инструмент и износ државне помоћи.

Под почетком радова на пројекту сматра се почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту. Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту.

Република Србија

КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

- У погледу обавезе даваоца државне помоћи да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава за доделу регионалне државне помоћи, и у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.
- ЈЛС испуњава овај услов тако што формира комисију за надзор